BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Tríú Dlísheomra)

14 Samhain 2024*

(Mainneachtain Bhallstáit ina chuid oibleagáidí a chomhlíonadh – Comhshaol – Treoir 92/43/CEE – Gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú – Airteagal 6(2) – Bearta iomchuí chun meathlú na ngnáthóg nádúrtha a sheachaint i limistéir chaomhantais speisialta – Cineálacha gnáthóg 6510 (Móinéir féir thirime ísealchríche) agus 6520 (Móinéir shléibhe féir thirim) atá faoi chosaint líonra Natura 2000 – Caillteanais limistéir – Easpa faireacháin shonraigh ar ghnáthóga nádúrtha – Easnamh ginearálta agus struchtúrach – Airteagal 4(1) – Togra ó gach Ballstát maidir le liosta láithreán lena léirítear na cineálacha gnáthóige nádúrtha agus na speicis dhúchasacha atá iontu – Nuashonrú tráthrialta ar fhaisnéis a bhaineann leis na láithreáin sin)

I gCás C-47/23,

IMEACHTAÍ mar gheall ar mhainneachtain in oibleagáidí a chomhlíonadh faoi Airteagal 258 CFAE, a tionscnaíodh an 31 Eanáir 2023,

an Coimisiún Eorpach, arna ionadú ag C. Hermes agus M. Noll Ehlers, i gcáil Gníomhairí,

iarratasóir,

v

Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, arna hionadú ag J. Möller agus A. Hoesch, i gcáil Gníomhairí,

cosantóir,

tugann AN CHÚIRT (an Tríú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: K. Jürimäe, Uachtarán an Dara Dlísheomra, ag feidhmiú mar Uachtarán an Triú Dlísheomra, K. Lenaerts, Uachtarán na Cúirte Breithiúnais, ag feidhmiú mar Bhreitheamh den Triú Dlísheomra, N. Jääskinen, M. Gavalec (Rapóirtéir), agus N. Piçarra, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: N. Emiliou,

Cláraitheoir: N. Mundhenke, Riarthóir,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn agus i ndiaidh éisteacht an 6 Márta 2024,

* Teanga an cháis: an Ghearmáinis

tar éis éisteacht le Tuairim an Abhcóide Ghinearálta ag éisteacht an 5 Meán Fómhair 2024

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Trína iarratas, iarrann an Coimisiún Eorpach ar an gCúirt Bhreithiúnais a chinneadh:

– trí mhainneachtain ar bhealach ginearálta agus struchtúrach bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 (móinéir féir thirime ísealchríche) agus 6520 (móinéir shléibhe féir thirim) atá faoi chosaint líonra Natura 2000, dá dtagraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú (IO 1992 L 206, lch. 7), arna leasú le Treoir 2013/17/AE ón gComhairle an 13 Bealtaine 2013 (IO 2013 L 158, lch. 193) ('an Treoir maidir le Gnáthóga'), sna láithreáin atá ainmnithe dóibh, agus

– trí mhainneachtain i gcoitinne agus ó thaobh struchtúir de shonraí nuashonraithe maidir le cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sna láithreáin atá ainmnithe dóibh a tharchur chuig an gCoimisiún,

gur mhainnigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine a hoibleagáidí faoi Airteagal 6(2) agus faoin dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga, faoi seach, a chomhlíonadh.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

An Treoir maidir le Gnáthóga

2 Foráiltear le hAirteagal 1 den Treoir maidir le Gnáthóga:

'Chun críocha na Treorach seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

[...]

b) *gnáthóga nádúrtha*: limistéar talún nó uisceach a bhfuil gnéithe geografacha, aibitheacha agus bitheacha mar shaintréithe acu, bídís go hiomlán nádúrtha nó leathnádúrtha;

c) *cineál gnáthóige nádúrtha ar leas an chomhphobail*: iad siúd, sa chríoch dá dtagraítear in Airteagal 2:
   i) atá i mbaol a ndíothaithe ina raon nádúrtha

      nó
   ii) a bhfuil raon nádúrtha laghdaithe acu mar thoradh ar aischéimniú nó mar gheall ar a limistéar a bhfuil srian bunúsach air

      nó

iii) ar samplaí suntasacha iad de shaintréithe a bhaineann go sonrach le ceann amháin nó níos mó de na naoi réigiún bhithgheografach seo a leanas: Alpach, Atlantach, an Mhuir Dhubh, Bóireach, Ilchríochach, Macarainéiseach, Meánmhuirí, Panónach agus Steipe.

Tá na cineálacha gnáthóige seo liostaithe nó is dócha go mbeidh siad liostaithe in Iarscríbhinn I;

[...]

e) *stádas caomhantais gnáthóige nádúrtha*: éifeacht na dtionchar uile a imrítear ar ghnáthóg nádúrtha agus ar a speicis thipiciúla, tionchair a d'fhéadfadh difear a dhéanamh dá dáileadh nádúrtha fadtéarmach, dá struchtúr nádúrtha fadtéarmach agus dá feidhmeanna nádúrtha fadtéarmacha agus do mharthanas fadtéarmach a speiceas tipiciúil sa chríoch dá dtagraítear in Airteagal 2.

Measfar gur 'stádas caomhantais' gnáthóige nádúrtha 'fabhrach' nuair:

– atá a raon nádúrtha agus na limistéir a chumhdaíonn sé laistigh den limistéar sin cobhsaí nó ag leathnú

agus

– atá an struchtúr sonrach agus na feidhmeanna sonracha is gá chun é a chothabháil go fadtéarmach agus gur dócha go leanfaidh siad de bheith ann go ceann i bhfad,

agus

– atá an stádas caomhantais fabhrach ag a speicis thipiciúla mar a shainmhínítear in (i);

[...]

l) *limistéar caomhantais speisialta*: láithreán a bhfuil tábhacht Chomhphobail leis arna ainmniú ag na Ballstáit trí ghníomh rialála, riaracháin agus/nó conarthach ina gcuirtear na bearta caomhnaithe is gá i bhfeidhm chun gnáthóga nádúrtha agus/nó líon na speiceas a bhfuil an láithreán ainmnithe ina leith a choinneáil ar bun nó a athchóiriú, ar stádas caomhantais fabhrach'.

3 I gcomhréir le hAirteagal 2(2) den Treoir sin:

'Déanfar bearta arna ndéanamh de bhun na Treorach seo a dhearadh chun gnáthóga nádúrtha agus speicis fauna agus flora fiáine ar le leas an Chomhphobail iad a chothabháil nó a athchóiriú, ar stádas caomhantais fabhrach.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear le hAirteagal 3(1) agus (2) den Treoir sin:

'1. Bunófar líonra éiceolaíoch Eorpach comhleanúnach de limistéir chaomhantais speisialta faoin teideal Natura 2000. Leis an líonra sin, atá comhdhéanta de láithreáin ina bhfuil na cineálacha gnáthóige nádúrtha a liostaítear in Iarscríbhinn I agus gnáthóga na speiceas a liostaítear in Iarscríbhinn II, beifear in ann na cineálacha gnáthóige nádúrtha agus na gnáthóga speiceas lena

mbaineann a chothabháil nó, i gcás inarb iomchuí, a athchóiriú ar stádas caomhantais fabhrach ina raon nádúrtha.

Cuimseoidh líonra Natura 2000 na limistéir chosanta speisialta arna n-aicmiú ag na Ballstáit de bhun Threoir 79/409/CEE [ón gComhairle] [an 2 Aibreán 1979 maidir le héin fhiáine a chaomhnú (IO 1979 L 103, lch. 1)].

2. Rannchuideoidh gach Ballstát le cruthú Natura 2000 i gcomhréir le hionadaíocht na gcineálacha gnáthóige nádúrtha agus le gnáthóga na speiceas laistigh dá chríoch dá dtagraítear i mír 1. Chun na críche sin, ainmneoidh sé láithreáin mar limistéir chaomhantais speisialta i gcomhréir le hAirteagal 4, agus na cuspóirí dá dtagraítear i mír 1 á gcur san áireamh.'

5 Foráiltear le hAirteagal 4 den Treoir sin:

'1. Ar bhonn na gcritéar a leagtar amach in Iarscríbhinn III (Céim 1) agus ar bhonn faisnéis eolaíoch ábhartha, molfaidh gach Ballstát liosta láithreán lena léireofar na cineálacha gnáthóige nádúrtha in Iarscríbhinn I agus cé na speicis in Iarscríbhinn II atá dúchasach dá chríoch a bhfuil na láithreáin lonnaithe ann. Maidir le speicis ainmhithe thar limistéir leathana, comhfhreagróidh na láithreáin sin do na háiteanna laistigh de raon nádúrtha speiceas den sórt sin lena mbaineann na tosca fisiceacha nó bitheolaíocha atá riachtanach dá mbeatha agus dá n-atáirgeadh. Maidir le speicis uisceacha a bhfuil raon acu thar limistéir leathana, ní mholfar láithreáin den sórt sin ach amháin i gcás ina bhfuil limistéar inaitheanta go soiléir ann a léiríonn na tosca fisiceacha agus bitheolaíocha atá riachtanach dá mbeatha agus dá n-atáirgeadh. I gcás inarb iomchuí, molfaidh na Ballstáit go ndéanfar an liosta a oiriúnú i bhfianaise thorthaí an fhaireachais dá dtagraítear in Airteagal 11.

Tarchuirfear an liosta chuig an gCoimisiún, laistigh de 3 bliana tar éis fógra a fháil faoin treoir seo, mar aon le faisnéis ar gach láithreán. Áireofar san fhaisnéis sin léarscáil den láithreán, a ainm, a shuíomh, a mhéid agus na sonraí a thagann as cur i bhfeidhm na gcritéar a shonraítear in Iarscríbhinn III (Céim 1) arna soláthar i bhformáid arna bunú ag an gCoimisiún i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 21.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

2. Ar bhonn na gcritéar a leagtar amach in Iarscríbhinn III (Céim 2) agus i gcomhthéacs gach ceann de na naoi réigiún bhithgheografacha dá dtagraítear in Airteagal 1(c)(iii) agus an chríoch iomlán dá dtagraítear in Airteagal 2(1), déanfaidh an Coimisiún, i gcomhaontú le gach ceann de na Ballstáit, dréachtliosta ceantar a bhfuil tábhacht Chomhphobail leo a tharraingt suas, bunaithe ar liostaí na mBallstát, ina léireofar na ceantair ina bhfuil cineál gnáthóige nádúrtha tosaíochta amháin nó níos mó nó speiceas tosaíochta amháin nó níos mó.

Na Ballstáit ar mó ná 5 % den chríoch náisiúnta atá acu láithreáin ina bhfuil cineál gnáthóige nádúrtha tosaíochta amháin nó níos mó agus speiceas tosaíochta amháin nó níos mó, féadfaidh siad, i gcomhaontú leis an gCoimisiún, a iarraidh go gcuirfear na critéir a liostaítear in Iarscríbhinn III (Céim 2) i bhfeidhm ar bhealach níos solúbtha chun na láithreáin uile a bhfuil tábhacht Chomhphobail leo ar a gcríoch a roghnú.

An liosta láithreán a roghnófar mar láithreáin a bhfuil tábhacht Chomhphobail leo, lena sainaithneofar láithreáin ina bhfuil cineál gnáthóige nádúrtha tosaíochta amháin nó níos mó nó

speiceas tosaíochta amháin nó níos mó, glacfaidh an Coimisiún leis i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 21.

3. Bunófar an liosta dá dtagraítear i mír 2 laistigh de 6 bliana tar éis fógra a fháil faoin Treoir seo.

4. A luaithe a roghnófar láithreán a bhfuil tábhacht Chomhphobail leis i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i mír 2, ainmneoidh an Ballstát lena mbaineann an láithreán sin mar limistéar caomhantais speisialta a luaithe is féidir agus laistigh de shé bliana ar a mhéad, agus leagfaidh sé tosaíochtaí síos i bhfianaise thábhacht na láithreán chun cineál gnáthóige nádúrtha a liostaítear in Iarscríbhinn I nó speiceas in Iarscríbhinn II a chothabháil nó a athchóiriú, ar stádas caomhantais fabhrach, agus ar mhaithe le comhleanúnachas Natura 2000, chomh maith leis na bagairtí díghrádaithe nó scriosta a dhéanann difear dóibh.

5. A luaithe a bheidh láithreán san áireamh sa liosta dá dtagraítear sa tríú fomhír de mhír 2, beidh sé faoi réir fhorálacha Airteagal 6(2), (3) agus (4).

6 Faoi Airteagal 6 den Treoir maidir le Gnáthóga:

‘1. Maidir le limistéir caomhantais speisialta, leagfaidh na Ballstáit síos na bearta caomhnaithe is gá lena n-áireofar, más gá, pleananna bainistíochta iomchuí arna ndéanamh go sonrach do na láithreáin nó arna gcomhtháthú i bpleananna forbartha eile, agus bearta iomchuí reachtúla, riaracháin nó conarthacha a fhreagraíonn do cheanglais éiceolaíocha na gcineálacha gnáthóige nádúrtha in Iarscríbhinn I agus na speicis in Iarscríbhinn II atá ar na láithreáin.

2. Glacfaidh na Ballstáit céimeanna iomchuí, sna limistéir chaomhantais speisialta, chun meathlú gnáthóg nádúrtha agus gnáthóg speiceas chomh maith le suaitheadh na speiceas ar ainmníodh na limistéir ina leith a sheachaint, a mhéid a d’fhéadfadh suaitheadh den sórt sin a bheith suntasach i ndáil le cuspóirí na Treorach seo.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

3. Beidh aon phlean nó tionscadal nach bhfuil baint dhíreach aige le bainistíocht an láithreáin nó nach bhfuil gá leis ach ar dócha go mbeidh éifeacht shuntasach aige air, ina aonar nó in éineacht le pleananna nó tionscadail eile, faoi réir measúnú iomchuí ar a impleachtaí don láithreán i bhfianaise chuspóirí chaomhnú an láithreáin. I bhfianaise chonclúidí mheasúnú na n-impleachtaí don láithreán agus faoi réir fhorálacha mhír 4, ní aontóidh na húdaráis náisiúnta inniúla leis an bplean nó leis an tionscadal go dtí go bhfionnfaidh siad nach ndéanfaidh sé dochar do shláine an láithreáin lena mbaineann agus, más iomchuí, tar éis tuairim a fháil ón bpobal i gcoitinne.

4. Más rud é, d’ainneoin measúnú diúltach ar na himpleachtaí don láithreán agus in éagmais réitigh mhalartacha, nach mór plean nó tionscadal a chur i gcrích mar sin féin ar mhórchúiseanna leasa phoiblí sháraithigh, lena n-áirítear cúiseanna de chineál sóisialta nó eacnamaíoch, déanfaidh an Ballstát gach beart cúiteach is gá chun a áirithiú go gcosnófar comhleanúnachas foriomlán Natura 2000. [...]

[...]’

7 7 Foráiltear le hAirteagal 9 den Treoir sin:

‘Déanfaidh an Coimisiún, ag gníomhú i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 19, measúnú tréimhsiúil ar rannchuidiú Natura 2000 le gnóthú na gcuspóirí dá dtagraítear in Airteagail 2

agus 3. Sa chomhthéacs sin, féadfar díchoimisiúnú limistéir chaomhantais speisialta a bhreithniú i gcás ina bhfuil bonn cirt leis sin de bharr na forbartha nádúrtha arna sainaithint faoin bhfaireachán dá bhforáiltear in Airteagal 11.'

8 Is mar seo a leanas atá an fhoclaíocht in Airteagal 11 den Treoir sin:

'Déanfaidh na Ballstáit faireachas ar stádas caomhantais na ngnáthóg nádúrtha agus na speiceas dá dtagraítear in Airteagal 2 agus aird ar leith á tabhairt ar chineálacha gnáthóige nádúrtha tosaíochta agus ar speicis tosaíochta.'

9 Foráiltear le hAirteagal 17 den Treoir sin:

'1. Gach 6 bliana tar éis dhul in éag na tréimhse a leagtar síos in Airteagal 23, déanfaidh na Ballstáit tuarascáil a tharraingt suas maidir le cur i bhfeidhm na mbeart arna ndéanamh de bhun na Treorach seo. Áireofar sa tuarascáil sin go háirithe faisnéis faoi na bearta caomhnaithe dá dtagraítear in Airteagal 6 (1), chomh maith leis an measúnú ar thionchar na mbeart sin ar stádas caomhantais na gcineálacha gnáthóige in Iarscríbhinn I agus na speiceas in Iarscríbhinn II agus príomhthorthaí an fhaireacháin dá dtagraítear in Airteagal 11. Déanfar an tuarascáil sin, i gcomhréir leis an teimpléad arna bhunú ag an gCoiste, a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún agus a chur ar fáil don phobal.

2. Déanfaidh an Coimisiún tuarascáil achomair a tharraingt suas ar bhonn na dtuarascálacha dá dtagraítear i mír 1. Áireofar sa tuarascáil sin measúnú iomchuí ar an dul chun cinn atá déanta agus, go háirithe, ar rannchuidiú Natura 2000 leis na cuspóirí a shonraítear in Airteagal 3 a bhaint amach. Déanfar an dréacht-chuid den tuarascáil maidir leis an bhfaisnéis arna soláthar ag Ballstát a chur faoi bhráid údaráis an Bhallstáit lena mbaineann lena fíorú. Foilseoidh an Coimisiún leagan deiridh na tuarascála, tar éis í a chur faoi bhráid an Choiste, tráth nach déanaí ná 2 bhliain tar éis na tuarascálacha dá dtagraítear i mír 1 a fháil agus díreofar í chuig na Ballstáit, chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta.

3. Féadfaidh na Ballstáit limistéir arna n-ainmniú faoin Treoir seo a léiriú le comharthaí Comhphobail arna gceapadh chun na críche sin ag an gCoiste.'

10 I measc na gcineálacha gnáthóige nádúrtha ar le leas an Chomhphobail iad agus ar gá limistéir chaomhantais speisialta a ainmniú chun iad a chaomhnú, a luaitear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir maidir le Gnáthóga, lena n-áirítear, *inter alia*, 'móinéir féir thirime ísealchríche' (*Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis*) agus 'móinéir shléibhe féir thirim', arb iad 6510 agus 6520 na cóid Natura 2000 díobh faoi seach.

Cinneadh Cur Chun Feidhme 2011/484/AE

11 Luaitear an méid seo a leanas in aithris 4 de Chinneadh Cur Chun Feidhme 2011/484/AE ón gCoimisiún an 11 Iúil 2011 maidir le formáid faisnéise le haghaidh láithreáin Natura 2000 (IO 2011 L 198, lch. 39):

'Ní mór ábhar fhoirm caighdeánach sonraí Natura 2000 a thabhairt cothrom le dáta go tráthrialta ar bhonn na faisnéise is fearr atá ar fáil maidir le gach suíomh den líonra, chun é a chur ar a chumas don Choimisiún a ról comhordúcháin a chomhlíonadh agus, i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 92/43/CEE, measúnú tréimhsiúil a dhéanamh ar rannchuidiú Natura 2000 le baint amach na gcuspóirí dá dtagraítear in Airteagail 2 agus 3 den Treoir sin.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na Gearmáine

12 Faoi Airteagal 3 den Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege (Bundesnaturschutzgesetz) (Dlí um chaomhnú an dúlra agus bainistiú tírdhreacha) an 29 Iúil 2009 (BGBl. 2009 I, lch. 2542), sa leagan is infheidhme maidir leis an díospóid ('BNatSchG'), dar teideal 'Freagrachtaí, cúraimí agus cumhachtaí, comhaontuithe conarthacha, comhar idir údaráis:'

'(1) Is iad seo a leanas na húdaráis inniúla le haghaidh chosaint an dúlra agus chaomhnú an tírdhreacha de réir bhrí an Dlí seo:

1. na húdaráis atá inniúil maidir le cosaint an dúlra agus caomhnú an tírdhreacha de réir reachtaíocht na Talún, nó

2. an Bundesamt für Naturschutz (an Oifig Chónaidhme um Chosaint an Dúlra) (BfN), a mhéid a deonaíodh na cumhachtaí sin dó leis an Dlí seo.

(2) Áiritheoidh na húdaráis atá inniúil maidir le cosaint an dúlra agus caomhnú an tírdhreacha go gcomhlíonfar forálacha an Dlí seo agus na forálacha arna nglacadh ar a bhonn, agus déanfaidh siad na bearta is gá sa chás aonair, tar éis measúnú cuí a dhéanamh ar an gcás aonair, chun a áirithiú go gcomhlíonfar na rialacha sin, mura bhforáiltear a mhalairt.

(3) I gcás bearta chun an dúlra a chosaint agus an tírdhreach a chaomhnú, is gá, mar ábhar tosaíochta, a fháil amach an féidir an cuspóir a bhaint amach freisin trí chomhaontuithe conarthacha ar chostas réasúnta.

(4) Agus bearta um chaomhnú tírdhreacha agus tírdhreacha á gcur chun feidhme acu, úsáidfidh na húdaráis inniúla, a mhéid is féidir, gabháltais talmhaíochta agus foraoiseachta, comhlachtaí ina bhfuil ionadaíocht chomhionann ag bardais nó pobail bardas, feirmeoirí agus comhlachais arb é is príomhchuspóir dóibh an dúlra a chosaint agus tírdhreacha a chaomhnú (comhlachais um chaomhnú tírdhreacha), comhlachais um chosaint an dúlra nó bainisteoirí páirceanna náisiúnta. Ní féidir inniúlachtaí ceannasacha a aistriú.

[...]'

13 Foráiltear le hAirteagal 30 den Dlí sin, dar teideal 'Biotóip faoi chosaint an dlí':

(1) Tá codanna áirithe den dúlra agus den tírdhreach a bhfuil tábhacht ar leith ag baint leo mar bhitóip faoi chosaint dlí (prionsabal ginearálta).

(2) Toirmiscfear gníomhaíochtaí ar dócha go mbeidh scrios nó meathlú suntasach eile ar na bithóip seo a leanas mar thoradh orthu:

[...]

7. móinéir féir thirime ísealchríche agus móinéir shléibhe féir thirim de réir bhrí Iarscríbhinn I a ghabhann leis an [Treoir maidir le Gnáthóga], móinéir úllord, ballaí ísle agus ballaí cloiche tirime.

Tá feidhm ag na toirmisc sa chéad abairt freisin maidir le bitóip eile atá faoi chosaint dlí ag an Länder. [...]

(3) Arna iarraidh sin, féadfar maolú ar na toirmisc i mír 2 a fháil i gcás inar féidir an meathlú a chúiteamh.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

[...]'

14 Foráiltear le hAirteagal 33(1) den Dlí sin, dar teideal 'Rialacha ginearálta cosanta':

'Toirmeascfar gach modhnú agus suaitheadh ar dócha go dtiocfaidh meathlú suntasach ar ghnéithe riachtanacha láithreán Natura 2000 i dtéarmaí a chuspóirí caomhnaithe nó cosanta. Féadfaidh an t-údarás atá inniúil maidir le cosaint an dúlra agus caomhnú an tírdhreacha, faoi na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 34(3) go (5), maoluithe a dheonú ón toirmeasc dá dtagraítear sa chéad abairt agus ó na toirmisc a leagtar síos in Airteagal 32(3).'

15 Foráiltear le hAirteagal 34(1) den Dlí sin, dar teideal 'Measúnú tionchair agus do-ghlachtacht na dtionscadal; eisceachtaí', an méid seo a leanas:

'Sula ndéanfar tionscadal a údarú nó a chur chun feidhme, ba cheart measúnú a dhéanamh ar a impleachtaí do chuspóirí caomhnaithe láithreáin Natura 2000 más rud é, ar bhonn aonair nó in éineacht le pleananna agus tionscadail eile, gur dócha go mbeidh tionchar suntasach aige ar an láithreán agus nach n-úsáidtear é go díreach chun an láithreán a bhainistiú. A mhéid atá láithreán Natura 2000 ina chuid chosanta den dúlra agus den tírdhreach de réir bhrí Airteagal 20(2), díorthaíonn na critéir mheasúnaithe tionchair ón gcuspóir cosanta agus ó na forálacha arna nglacadh chun na críche sin, más rud é gur cuireadh na cuspóirí caomhnaithe comhfhreagracha san áireamh cheana féin. Soláthróidh an duine atá i gceannas ar an tionscadal na doiciméid is gá chun measúnú a dhéanamh ar na himpleachtaí agus chun scrúdú a dhéanamh ar na coinníollacha dá dtagraítear i míreanna 3 go 5.'

Nós imeachta réamhdlíthíochta

16 An 7 Bealtaine 2018, tar éis don Choimisiún a chinneadh, ar bhonn na dtuarascálacha arna dtarraingt suas ag Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, faoi Airteagal 17 den Treoir maidir le Gnáthóga, go raibh meathlú tagtha ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sna láithreáin ina bhfuil siad sa Bhallstát sin, d'iarr sé faisnéis ar údaráis na Gearmáine ina leith sin.

17 Tar éis dó scrúdú a dhéanamh ar an bhfreagra a thug an Ballstát sin i litir dar dáta an 12 Deireadh Fómhair 2018, sheol an Coimisiún litir fógra fhoirmiúil chuige an 26 Iúil 2019, ina raibh dhá ghearán.

18 Ar an gcéad dul síos, rinne an Coimisiún gearán gur sháraigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga trí mhainneachtain chórasach bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 i láithreáin atá ainmnithe dóibh a sheachaint. Bhí an gearán sin bunaithe ar chaillteanas achar dromchla na gcineálacha gnáthóige sin ar na láithreáin ina bhfuil siad lonnaithe, ar easpa faireacháin leordhóthanaigh ar na láithreáin sin agus ar easpa bearta atá ceangailteach ó thaobh dlí i gcoinne ró-leasú agus baint anabaí na láithreán sin.

19 Ar an dara dul síos, rinne an Coimisiún gearán gur sháraigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir sin, trí mhainneachtain chórasach na foirmeacha caighdeánacha sonraí ('FCS') do na cineálacha gnáthóige sin, dá bhforáiltear i gCinneadh Cur Chun Feidhme 2011/484, a thabhairt cothrom le dáta.

20 I litir dar dáta an 26 Samhain 2019, chuir an Ballstát sin i gcoinne an dá ghearán sin.

21 An 30 Deireadh Fómhair 2020, sheol an Coimisiún tuairim réasúnaithe chuig Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, inar athdhearbhaigh sé na gearáin sin.

22 I litir dar dáta an 30 Nollaig 2020, thug an Ballstát sin freagra ar an tuairim réasúnaithe, agus mhaígh sé nach raibh bunús leis na sáruithe líomhnaithe.

23 Agus é den tuairim, tar éis anailís a dhéanamh ar an bhfreagra sin, nach ndearna Poblacht Chónaidhme na Gearmáine na bearta is gá chun a hoibleagáidí faoin dara fomhír d'Airteagal 4(1) agus Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh, thionscain an Coimisiún an chaingean seo an 31 Eanáir 2023.

An chaingean

24 Mar thaca lena chaingean, maíonn an Coimisiún dhá ghearán, lena n-éilítear sárú ar Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga sa chéad cheann agus lena n-éilítear sárú ar an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir sin sa dara ceann.

25 Áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine gur cheart an chaingean mar gheall ar mhainneachtain oibleagáidí a chomhlíonadh a dhíbhe.

Inghlacthacht

26 Maíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine go bhfuil an chaingean do-ghlactha go páirteach ar an bhforas, ar an gcéad dul síos, nach bhfreagraíonn an tuairim réasúnaithe don iarratas agus, ar an dara dul síos, go bhfuil an t-iarratas neamhbheacht maidir leis an ngearán faoi fhaireachán neamhleor.

An pléadáil maidir le do-ghlacthacht lena n-éilítear nach raibh aon chomhréireacht idir an tuairim réasúnaithe agus an t-iarratas

– *Argóintí na bpáirtithe*

27 Tugann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine le fios, i gcomhréir le cásdlí socair na Cúirte, go gcinntear ábhar caingne mar gheall ar mhainneachtain na hoibleagáidí faoi Airteagal 258 CFAE a chomhlíonadh le tuairim réasúnaithe an Choimisiúin, ionas nach mór an chaingean a bheith bunaithe ar na forais agus na pléadálacha céanna leis an tuairim sin. Ina theannta sin, de bhun Airteagal 127(1) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais, ní fhéadfar aon saincheist dlí nua a thionscnamh i gcúrsa na n-imeachtaí mura mbeidh sí bunaithe ar ábhair dlí nó fíorais a thiocfaidh chun solais i gcúrsa an nós imeachta.

28 Sa chás seo, cé go gcáineann an Coimisiún é, ina chur i bhfeidhm, maidir le caillteanas limistéir de chineálacha gnáthóige nádúrtha 6510 agus 6520 in 596 agus 88 láithreán Natura 2000 faoi seach, is léir nár luadh, ar an gcéad dul síos, 99 cheann de na láithreáin sin agus, ar an dara dul síos, 2 cheann de na láithreáin sin sa tuairim réasúnaithe. Dá bhrí sin, níl an chéad ghearán inghlactha a mhéid a bhaineann sé leis na 101 láithreán sin dá dtagraítear den chéad uair san iarratas.

29 Áitíonn an Coimisiún gur cheart diúltú don phléadáil maidir le do-ghlacthacht.

30 Cuireann sé in iúl go bhfuil sé i dtéarmaí comhionanna leo siúd sa tuairim réasúnaithe go gcáineann sé Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, san iarratas, as 'mainneachtain ghinearálta agus struchtúrtha bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sna láithreáin atá ainmnithe dóibh a sheachaint'.

31 Ina theannta sin, sonraítear ann go bhfuil sé de cheart aige, de réir chásdlí socair na Cúirte, nuair a dhéanann sé gearán faoi mhainneachtain chórasach agus leanúnach oibleagáidí a chomhlíonadh, faisnéis bhreise a thabhairt ar aird atá beartaithe, ag céim na n-imeachtaí os comhair na Cúirte, chun a chruthú go bhfuil an mhainneachtain líomhnaithe oibleagáidí a chomhlíonadh ginearálta agus comhsheasmhach. Dá bhrí sin, ós rud é go luaitear 101 láithreán san iarratas nár tagraíodh dóibh sa tuairim réasúnaithe, ní leathnaítear ábhar na díospóide agus níl ann ach fianaise bhreise ar chleachtas ginearálta Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, ar sárú é ar Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, cleachtas a bhí ann cheana tráth na tuairime réasúnaithe.

32 Ar deireadh, tugann an Coimisiún faoi deara, in aon chás, nach bhféadfadh sé a lua, ina thuairim réasúnaithe, na 86 láithreán atá lonnaithe in Freistaat Bayern (Saorstát na Baváire, an Ghearmáin), ós rud é nach raibh na pleananna bainistíochta lena léirítear na caillteanais talún ar fáil go fóill ag an am sin.

33 Ina hathfhreagra, tá Poblacht Chónaidhme na Gearmáine fós ag cur i gcoinne do-ghlacthachta.

34 Luaitear ann, cé gur féidir leis an gCoimisiún brath ar ghearán lena líomhnaítear mainneachtain ghinearálta agus leanúnach oibleagáidí a chomhlíonadh, nach mór dó a shuíomh ar a laghad gur mainneachtain líomhnaithe oibleagáidí a chomhlíonadh i gcásanna aonair atá ionadaíoch ar chleachtas an Bhallstáit lena mbaineann. Mar sin, ós rud é gur faoin mBallstát sin a bheadh sé ansin agóid a dhéanamh i gcoinne na sonraí a chuir an Coimisiún ar aghaidh, d'fhéadfadh an Coimisiún, tar éis an nós imeachta réamhdlíthíochta, a shamplaí den sárú líomhnaithe a fhorlíonadh le samplaí eile, ach níl sé i dteideal brath, gan cúiseanna follasacha, ar shraith samplaí atá comhdhéanta ar bhealach éagsúil. Is amhlaidh atá sa chás seo, ós rud é nár theorannaigh an Coimisiún é féin do láithreáin bhreise a ainmniú ina iarratas, ach gur chuir sé láithreáin eile in ionad roinnt de na láithreáin a ainmníodh sa tuairim réasúnaithe, mar is léir ón bhfíoras go raibh an líon iomlán láithreán mar an gcéanna go substaintiúil idir an tuairim réasúnaithe agus an t-iarratas.

35 Ar deireadh, diúltaíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine d'argóint an Choimisiúin nach raibh na 86 láithreán de chuid na Baváire ar fáil go fóill ar dháta na tuairime réasúnaithe. Ar an dáta sin, bhí 83 díobh ar fáil ar an idirlíon cheana féin ar feadh roinnt míonna agus uaslódáladh na 3 cinn dheireanacha an 21 Deireadh Fómhair 2020, is é sin le rá, roimh an dáta sin.

– *Measúnú na Cúirte Breithiúnais*

36 Is cásdlí socair é, a mhéid a fhéachtar, leis an gcaingean, mainneachtain ghinearálta forálacha treorach a chomhlíonadh, bunaithe go háirithe ar an gcur chuige córasach agus comhsheasmhach arna ghlacadh ag na húdaráis náisiúnta chun glacadh le cásanna nach gcomhlíonann na forálacha sin, nach féidir a chur as an áireamh i bprionsabal gur sholáthair an Coimisiún faisnéis bhreise a bhí beartaithe, ag céim na n-imeachtaí os comhair na Cúirte, chun tacú le ginearáltacht agus comhsheasmhacht na mainneachtana líomhnaithe oibleagáidí a chomhlíonadh (féach, chuige sin, breithiúnais an 26 Aibreán 2005, an Coimisiún v Éire, C-494/01, EU:C:2005:250, mír 37, agus an 4 Márta 2021, agus an 4 Márta 2021, *an Coimisiún* v *an Ríocht Aontaithe (Teorainnluachanna – NO_2)*, C-664/18, EU:C:2021:171, mír 80).

37 Sa chomhthéacs sin, ba cheart a mheabhrú freisin, de réir cásdlí socair, go bhféadfaidh an Coimisiún a ghearáin tosaigh a shonrú ina iarratas ar choinníoll, áfach, nach n-athraíonn sé ábhar na díospóide. Trí fhianaise nua a thabhairt ar aird atá beartaithe chun na gearáin a rinneadh ina thuairim réasúnaithe a léiriú, lena líomhnaítear mainneachtain ghinearálta fhorálacha na treorach atá i gceist a chomhlíonadh, ní athraíonn an Coimisiún ábhar na díospóide (féach, chuige sin, breithiúnais an 26 Aibreán 2005, *an Coimisiún* v *Éire*, C-494/01, EU:C:2005:250, mír 38, agus an 4 Márta 2021, *an Coimisiún v an Ríocht Aontaithe (Teorainnluachanna – NO_2)*, C-664/18, EU:C:2021:171, mír 81].

38 Sa chás seo, tá comhthuiscint idir na páirtithe, cé go gcáineann an Coimisiún, ina iarratas, Poblacht Chónaidhme na Gearmáine as caillteanas limistéir de chineálacha gnáthóige nádúrtha 6510 agus 6520 in 596 agus 88 láithreán, 99 agus 2 de na láithreáin sin, faoi seach, nár luadh sa tuairim réasúnaithe.

39 Mar sin féin, ní chuireann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine i gcoinne an fhíorais go bhfuil na torthaí maidir le meathlú a rinne an Coimisiún i ndáil leis na 101 láithreán sin den chineál céanna leis na cinn a rabhthas ag brath orthu sa tuairim réasúnaithe chun tacú leis an mainneachtain ghinearálta agus struchtúrach oibleagáidí a líomhnaítear i gcoinne an Bhallstáit sin a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, ós rud é nár luadh na suíomhanna sin sa tuairim réasúnaithe, cé go bhféadfaí breathnú ar na gnéithe a bhaineann le cuid acu ar an idirlíon sula n-eiseofar an tuairim réasúnaithe, ní chuirtear cosc ar an gCoimisiún a bheith in ann brath orthu chun tacú lena iarratas chun an mhainneachtain ghinearálta a líomhnaíonn an Coimisiún a rinne an Ballstát a léiriú. Go deimhin, agus é sin á dhéanamh ag an gCoimisiún, ní dhearna an Coimisiún, i gcomhréir leis an gcásdlí a mheabhraítear i míreanna 36 agus 37 den bhreithiúnas seo, ábhar na díospóide, ach shoiléirigh sé a ghearáin tosaigh trí fhianaise bhreise a sholáthar chun an mhainneachtain ghinearálta agus struchtúrach oibleagáidí a chomhlíonadh a líomhain sé sa tuairim réasúnaithe a léiriú.

40 Dá bhrí sin, ní mór diúltú don phléadáil maidir le do-ghlacthacht lena líomhnaítear nach bhfuil aon chomhréireacht idir an tuairim réasúnaithe agus an t-iarratas.

An phléadáil maidir le do-ghlacthacht lena n-éilítear go raibh an t-iarratas neamhbheacht maidir leis an ngearán faoi fhaireachán neamhleor

– *Argóintí na bpáirtithe*

41 Cuireann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine in iúl, de réir chásdlí socair na Cúirte, gurb é cuspóir an nós imeachta réamhdhlíthíochta deis a thabhairt don Bhallstát lena mbaineann, ar an gcéad dul síos, a oibleagáidí faoi dhlí an Aontais a chomhlíonadh agus, ar an dara dul síos, leas a bhaint as a cheart chun é féin a chosaint i gcoinne na ngearán arna bhfoirmliú ag an gCoimisiún. Thairis sin, ní mór ráiteas mionsonraithe comhleanúnach a bheith sa tuairim réasúnaithe maidir leis na cúiseanna a thug ar an gCoimisiún teacht ar an gconclúid gur mhainnigh an Ballstát lena mbaineann ceann dá oibleagáidí a chomhlíonadh.

42 Sa chás seo, cé go gcáineann an Coimisiún é toisc nach n-áirithíonn sé faireachán ‘iomchuí’, de réir bhrí Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520, ní léir ón iarratas ná ón tuairim réasúnaithe cé na ceanglais shonracha a fhorchuireann an Coimisiún, ar leibhéal na láithreán a bhfuil na gnáthóga sin á n-óstáil acu, ó oibleagáid faireacháin den sórt sin. Dá bhrí sin, dar leis an mBallstát sin, níl sé soiléir cad a bheadh le déanamh aige chun an mhainneachtain líomhnaithe a leigheas agus, go háirithe, an measann an Coimisiún gur faoin gCoimisiún a bhí sé bearta sonracha faireachais a chur chun feidhme do gach crios cosanta lena mbaineann nó an measann sé go raibh bearta den sórt sin ann ach gur cuireadh chun feidhme iad ag eatraimh ró-fhada nó ró-thromchúiseach. Ar an gcaoi chéanna, agus ar an gcúis chéanna, fágann neamhbheachtas an iarratais nach féidir an chosaint a fheidhmiú sna himeachtaí um shárú atá ann faoi láthair.

43 Dá bhrí sin, tá an chéad ghearán do-ghlactha a mhéid nach bhfuil sé beacht ina leith sin.

44 Ina fhreagra, áitíonn an Coimisiún gur cheart diúltú don phléadáil maidir le do-ghlacthacht.

45 Áitíonn sí go bhfuil Poblacht Chónaidhme na Gearmáine mícheart a mhaíomh go bhfuil an chéad ghearán neamhbheacht. Luaitear ann gur bhunaigh sé go soiléir, le linn an nós imeachta réamhdhlíthíochta agus san iarratas araon, cad iad na ceanglais dhlíthiúla maidir le faireachán faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga.

46 Meabhraíonn an institiúid sin gur luaigh sí nach mór go n-áireofaí le ‘bearta iomchuí’ de réir bhrí na forála sin faireachán rialta ar láithreáin Natura 2000 atá faoi réir dianbhrúnna agus dianbhagairtí agus a n-athraíonn a stádas caomhantais go diúltach, mar is amhlaidh i gcás chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin, agus é á shonrú nach mór do na Ballstáit minicíocht agus gnéithe sonracha an fhaireacháin sin a oiriúnú, de réir an stádais caomhantais agus na dtreochtaí a thugtar faoi deara sna cineálacha gnáthóige ina gcríoch.

47 Cuireann an Coimisiún in iúl freisin, mar a luaigh sé go soiléir san iarratas, go bhfuil gá le faireachán sonrach rialta ar leibhéal an láithreáin le minicíocht níos ísle, in aon chás, ná 12 bhliain. Cuireann sé in iúl, áfach, sa chás seo, i bhfianaise na faisnéise fíorasaí a chuir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine ar fáil maidir le faireachas ar chríoch an Bhallstáit sin, a d’fhéadfadh a bheith suas le 12 bhliain ann, nach raibh an faireachán sin ‘iomchuí’, de réir bhrí Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, i bhfianaise bhail neamhfhabhrach na gcineálacha gnáthóige agus a meathlú leanúnach.

48 Ina hathfhreagra, coinníonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine a hagóid maidir le do-ghlacthacht. Cé go measann sé gurbh fhéidir a shoiléiriú leis an bhfreagra ón gCoimisiún go mbaineann an chéad ghearán ón gCoimisiún go bunúsach leis an minicíocht neamhleor maidir le faireachán a dhéanamh ar láithreáin ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520, athdhearbhaíonn sé, mar sin féin, nach bhfuil cineál an ghearáin soiléir ón tuairim réasúnaithe ná ón iarratas.

– *Measúnú na Cúirte Breithiúnais*

49 Ar dtús, ba cheart a thabhairt faoi deara nach mbaineann an pléadáil do-ghlacthachta seo a d'ardaigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine le hargóint an Choimisiúin go léiríonn cailliúint achar dromchla suntasach de chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 i líon suntasach láithreán geografach ar chríoch an Bhallstáit sin go dteipeann go córasach ar údaráis inniúla an Bhallstáit sin faireachán rialta a dhéanamh ar stádas caomhantais na gcineálacha gnáthóige sin.

50 Sonraíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine féin go mbaineann argóint an Choimisiúin le cé acu a chomhlíonann nó nach gcomhlíonann an faireachán ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 a dhéantar sa Bhallstát sin na ceanglais a eascraíonn as Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga agus cé acu atá nó nach bhfuil 'bearta iomchuí' déanta ag an mBallstát sin, de réir bhrí na forála sin, chun meathlú a chosc.

51 Sna himthosca sin, ní mór a mheas go mbaineann ceist raon feidhme agus na minicíochta a eascraíonn as an bhforáil sin, ar a bhfuil Poblacht Chónaidhme na Gearmáine ag brath chun a mhaíomh go bhfuil argóintí an Choimisiúin do-ghlactha, le substaint an cháis agus leis an measúnú i dtaobh an sárú ar Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga é iompar an Bhallstáit sin.

52 Dá bhrí sin, ní mór diúltú freisin don dara pléadáil maidir le do-ghlacthacht a d'ardaigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine.

53 Dá bhrí sin, tá an chaingean seo mar gheall ar mhainneachtain oibleagáidí a chomhlíonadh inghlactha ina hiomláine.

Substaint an cháis

An chéad ghearán, lena n-éilítear sárú ar Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga

– *Argóintí na bpáirtithe*

54 Leis an gcéad ghearán, líomhnaíonn an Coimisiún gur mhainnigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine a hoibleagáidí faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh trí mhainneachtain, ar bhealach ginearálta agus struchtúrach, bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sna limistéir chaomhantais speisialta ar a críoch a sheachaint.

55 Áitíonn an Coimisiún go suitear mainneachtain an Bhallstáit sin bearta iomchuí den sórt sin a ghlacadh trí achar dromchla suntasach de na cineálacha gnáthóige sin a chailleadh sna limistéir sin, trí easpa faireachán shonrach ar láithreáin ina bhfuil na cineálacha gnáthóige sin agus trí easpa bearta cosanta atá ceangailteach ó thaobh dlí i gcoinne ró-leasú agus baint anabaí na limistéar sin.

56 Ar an gcéad dul síos, a mhéid a bhaineann leis an gcaillteanas suntasach limistéir de chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sna limistéir chaomhantais speisialta, luann an Coimisiún gur aimsigh BfN, ina Thuarascáil *Grünland* 2014 (tuarascáil 2014 maidir le féarthalamh), caillteanais shuntasacha limistéir agus cáilíocht agus meathlú an dá chineál gnáthóige sin ó 2007 i leith. Ar an gcaoi chéanna, deimhnítear meathlú den sórt sin sna tuarascálacha a chuir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine isteach faoi Airteagal 17 den Treoir maidir le Gnáthóga le haghaidh na dtréimhsí ó 2001 go 2006, ó 2007 go 2012 agus ó 2013 go 2018.

57 Míníonn an Coimisiún go ndearna sé anailís chomparáideach ar na sonraí a chuir údaráis na Gearmáine isteach in FCS do 2006 agus ar na sonraí ina dhiaidh sin, eadhon na sonraí sin ón FCS is déanaí atá ar fáil agus na pleananna bainistíochta do na limistéir chaomhantais speisialta éagsúla. Is léir ón anailís sin gur tharla caillteanas suntasach ar limistéar na gcineálacha gnáthóige sin in 596 den 2 027 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 agus 88 den 295 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6520. Go sonrach, sna láithreáin atá i gceist, cailleadh 49.52 % de limistéar chineál gnáthóige 6510 agus 51.07 % de limistéar chineál gnáthóige 6520.

58 Deir an Coimisiún freisin go bhfuil líon mór láithreán scaipthe ar fud chríoch Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, rud a léiríonn forbairt ghinearálta agus struchtúrach. Murab ionann agus an méid a choinníonn an Ballstát sin ar bun, ní raibh gá le measúnú foriomlán ar na láithreáin uile ina bhfuil na cineálacha gnáthóige sin, ós rud é nach bhféadfaí an meathlú i limistéir chaomhantais speisialta áirithe a chúiteamh trí fheabhsaithe i limistéir eile de na limistéir sin.

59 Thairis sin, tugann an institiúid sin faoi deara go n-aithníonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine cuid de na caillteanais limistéir, eadhon 977.44 heicteár a bhaineann le cineál gnáthóige 6510 agus 110.49 heicteár a bhaineann le cineál gnáthóige 6520.

60 Diúltaíonn an Coimisiún d'argóint an Bhallstáit nach bhfuil cuid de na caillteanais limistéir a sainaithníodh 'iarbhír', ach go bhfuil siad mar thoradh ar ainmniúcháin mhíchearta láithreán áirithe mar 'limistéir chaomhantais speisialta' agus earráidí meastacháin a chuir ríomh tosaigh imlíne na láithreán agus na gcineálacha gnáthóige lena mbaineann ó bhail, i leith 2006. Measann an institiúid sin, agus í ag áitiú go dtugann na hearráidí líomhnaithe sin údar le laghduithe 6 476,61 heicteár ar 347 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 agus 1 322,16 heicteár ar 75 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6520, go raibh sí i dteideal, chun a hanailís chomparáideach a dhéanamh, brath ar na sonraí a chuir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine ar fáil in FCS do 2006 agus sna blianta ina dhiaidh sin.

61 In aon chás, measann an Coimisiún go bhfuil na caillteanais limistéir a d'aimsigh sé rómhór mar thoradh ar earráidí amháin, ós rud é, i gcás níos mó ná 50 % de na suíomhanna a scrúdaigh sé, gur cailleadh thart ar 60 go 100 % d'achar na gcineálacha gnáthóige atá i gceist sna blianta ó 2006 go 2017.

62 Ar an dara dul síos, áitíonn an Coimisiún gurb é is cúis leis an meathlú ar láithreáin ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin go háirithe an easpa faireachán chórasach leordhóthanach agus rialta a dhéanann údaráis inniúla na Gearmáine ar na láithreáin sin. Áitíonn

sé go mbraitheann a mhinice nach mór seiceálacha a dhéanamh ar an stádas caomhantais agus ar na treochtaí a thugtar faoi deara sa chineál gnáthóige lena mbaineann, agus nach gá go gcomhlíonfadh Ballstát nach ndéanann a údaráis faireachán rialta agus sonrach ar limistéir chaomhantais speisialta a oibleagáidí faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga.

63 Cuireann an institiúid sin in iúl freisin, i roinnt Länder de Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, nach bhfuil aon mhapáil bheacht ann lenar féidir a chinneadh a mhéid atá meathlú tagtha ar chineálacha gnáthóige i limistéar caomhantais ar leith nó, ar a laghad, a mhéid atá an timthriall mapála rófhada. Ina theannta sin, i go leor cásanna, is trí shampláil amháin a dhéantar an faireachán a dhéanann údaráis inniúla na Gearmáine nó is trí theagmhas amháin a chinntear é.

64 Ar an tríú dul síos, tugann an Coimisiún dá aire go dtagann meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin freisin toisc nár ghlac an Ballstát sin bearta atá ceangailteach ó thaobh dlí chun na limistéir chaomhantais speisialta a chosaint ar ró-leasú agus ar bhaint anabaí. Cuireann sé in iúl go bhfuil Poblacht Chónaidhme na Gearmáine i bhfabhar cur chuige conarthach nach bhfuil ceangailteach go leor agus, dá bhrí sin, nach bhfuil de chineál chun ró-toirchiú agus baint anabaí a chosc.

65 De réir na hinstitiúide sin, moltaí agus pleananna bainistíochta neamhcheangailteacha agus comhaontuithe conarthacha maidir le cosaint an dúlra, a mhéid nach bhfuil iontu ach comhaontuithe deonacha agus nach bhfuil iontu ach dreasú d'fheirmeoirí, ní féidir leo forlíonadh éifeachtach a dhéanamh ar an scéim cosanta do limistéir chaomhantais speisialta.

66 Mar chosaint, áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine gur cheart diúltú don chéad ghearán, ag maíomh nár mhainnigh sí a hoibleagáidí faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh.

67 Ar an gcéad dul síos, áitíonn an Ballstát sin nach féidir leis an gCoimisiún teacht ar an gconclúid, ar bhonn measúnú foriomlán ar na láithreáin ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin, go léiríonn caillteanais limistéar na gcineálacha gnáthóige sin ar na láithreáin sin gur ann do mhainneachtain chórasach agus leanúnach an fhoráil sin a chomhlíonadh.

68 De réir Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, dhírigh an Coimisiún a anailís chomparáideach ar líon teoranta láithreán a bhfuil méid réasúnta beag iontu, gan méaduithe ar an achar dromchla ag láithreáin eile a chur san áireamh.

69 Dá ndéanfadh an institiúid sin measúnú foriomlán ar na láithreáin uile ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520, arna ndearbhú ag Poblacht Chónaidhme na Gearmáine in FCS ó 2006 i leith (is é sin le rá, 2 183 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 le thart ar 85 000 heicteár san iomlán, agus 330 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6520 le níos mó ná 12 000 heicteár san iomlán), ní bheadh ach caillteanas achar dromchla de 4.27% tugtha faoi deara aige do chineál gnáthóige 6520 agus bheadh sé tugtha faoi deara fiú méadú 5.22% san achar dromchla do chineál gnáthóige 6510.

70 Cuireann an Ballstát sin in iúl freisin go raibh earráidí meastacháin agus earráidí eolaíocha in FCS do 2006, earráidí a ceartaíodh ina dhiaidh sin. Mínítear leis na hearráidí sin i bpáirt an laghdú ar limistéar cláraithe na gcineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 ó 2006.

71 Cuireann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine in iúl go ndéanann an Coimisiún gearán gur chaill sé limistéar 18 717.14 heicteár le haghaidh cineál gnáthóige 6510 agus 1 890.35 heicteár le haghaidh cineál gnáthóige 6520 sna limistéir chaomhantais speisialta a roghnaigh sé, cé nach bhfuil sna caillteanais limistéir ach 977,44 heicteár agus 110.49 heicteár faoi seach. Dá bhrí sin, ní chomhfhreagraíonn an caillteanas limistéir sin, sna limistéir sin, ach do thart ar 5.4 % agus 6.2 % de limistéir iomlána na gcineálacha gnáthóige sin faoi seach.

72 Sonraíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, trí na láithreáin a roghnaigh an Coimisiún amháin a chur san áireamh agus trí ghlacadh leis, sna láithreáin sin, gur féidir na bearnaí uile i limistéar dromchla na gcineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 nach bhfuil aon chúis shoiléir ann dóibh a mhíniú trí laghduithe iarbhír ar an limistéar, gurb ionann an caillteanas limistéir sin agus thart ar 11 000 heicteár do chineál gnáthóige 6510 agus thart ar 360 heicteár do chineál gnáthóige 6520.

73 Áitíonn an Ballstát sin freisin, cé go ndeimhnítear i dtuarascáil 2014 maidir le féarthailte agus sna tuarascálacha a tíolacadh, faoi Airteagal 17 den Treoir maidir le Gnáthóga, do na tréimhsí ó 2001 go 2006, ó 2007 go 2012 agus ó 2013 go 2018, go bhfuil caillteanas áirithe limistéir de na cineálacha gnáthóige sin ann, nach bhfuil an caillteanas a bhunaítear ar an gcaoi sin suntasach go leor chun a shuí gurb ann do shárú córasach agus leanúnach.

74 Ar an dara dul síos, áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine nach bhfuil aon cheanglas ceangailteach in Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a bhaineann leis an oibleagáid faireacháin ar thaobh na mBallstát ná nach sonraítear ann na bearta sonracha nach mór dóibh a dhéanamh ina leith sin, rud a fhágann go bhfuil corrlach lánroghnach ag na Ballstáit maidir leis na socruithe faireacháin a chinneadh.

75 Dar le Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, is leor an faireachán dá dtagraítear in Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga más féidir na bearta atá le déanamh sna limistéir chaomhantais speisialta éagsúla a shainaithint, chun meathlú ar chineálacha gnáthóige a chosc go héifeachtach.

76 Maíonn an Ballstát sin go ndéanann sé faireachán iomchuí ar láithreáin ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520, le héagsúlachtaí ó thalamh amháin go talamh eile mar gheall ar struchtúr cónaidhme an Stáit.

77 Tugann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine faoi deara nach maíonn an Coimisiún go bhféadfadh aon chineál faireacháin eile na caillteanais limistéir a ndearnadh gearán fúthu a sheachaint.

78 Ar an tríú dul síos, meabhraíonn an Ballstát sin go dtugann an nath ‘bearta iomchuí’ in Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga corrlach lánroghnach do na Ballstáit maidir le trasuí náisiúnta na Treorach sin, nach mór bearta coisctheacha a mheas mar bhearta iomchuí agus go bhfuil sé de shaoirse ag na Ballstáit cinneadh a dhéanamh maidir leis an gcaoi a gcuireann siad bearta coisctheacha chun feidhme, ós rud é nach bhfuil toirmisc éigeantach.

79 Áitíonn sé go bhfuil sé ina lódfhachtóir freisin do chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 go bhfágtar limistéir gan branar mar gheall ar thréigean na feirmeoireachta agus go bhfuil sé tábhachtach gníomhú ina gcoinne trí bhearta iomchuí a ghlacadh.

80 Cuireann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine in iúl nach léir ó Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga go bhfuil oibleagáid ann bearta a ghlacadh lena bhforchuirtear toirmeasc ar bhaint le linn tréimhsí áirithe den bhliain agus lena bhforchuirtear uasluachanna leasacháin. Ina theannta sin, bheadh sé deacair a thuar go beacht cathain atá an chéad bhaint ceaptha tarlú agus a chinneadh an gceadaítear nó an bhfuil gá le leasachán agus a mhéid a cheadaítear nó a bhfuil gá leis fiú.

81 Cuireann an Ballstát sin in iúl nár bhunaigh an Coimisiún na cúiseanna go bhfuil forálacha rialála níos éifeachtaí ná cosaint dúlra conarthach ná nár léirigh sé go bhfuil na bearta náisiúnta atá dírithe ar ró-leasú agus baint anabaí suíomhanna ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin míchuí. Thairis sin, ní mhíníonn an Coimisiún conas a d'fhéadfadh na forálacha rialála a bhaineann le leasú agus baint cosc a chur ar chaillteanas talún a líomhnaíonn sé.

82 Ar deireadh, measann an Ballstát sin go bhfuil cosaint an dúlra conarthach níos iomchuí do chineál réamh-mheasta Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga ná modh oibríochta a fhorchur le rialachán. Cé nach féidir a ráthú le cur chuige conarthach den sórt sin nach mbeadh aon mheathlú ann, bheadh sé éifeachtach go ginearálta agus bheadh faireachán rialta i gceist leis.

– *Measúnú na Cúirte Breithiúnais*

83 Mar réamhphointe, ba cheart a mheabhrú, ar an gcéad dul síos, go bhforchuirtear le hAirteagal 6 den Treoir maidir le Gnáthóga ar na Ballstáit sraith oibleagáidí agus nósanna imeachta sonracha atá ceaptha chun a áirithiú, mar is léir ó Airteagal 2(2) den Treoir sin, go ndéanfar gnáthóga nádúrtha a chothabháil nó, de réir mar a bheidh, a athbhunú, ar stádas caomhantais fabhrach, agus, go háirithe, limistéir chaomhantais speisialta (breithiúnas an 12 Aibreán 2018, *People Over Wind agus Sweetman*, C-323/17, EU:C:2018:244, mír 23).

84 Le hAirteagal 6 den Treoir maidir le Gnáthóga, roinntear na bearta a liostaítear san fhoráil sin i dtrí chatagóir, eadhon bearta caomhnaithe, bearta coisctheacha agus bearta cúitimh, dá bhforáiltear in Airteagal 6(1), (2) agus (4) faoi seach den airteagal sin. Sa chomhthéacs sin, is é cuspóir na mbeart dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal sin láithreáin a chosaint ar mheathlú (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Meitheamh 2023, *an Coimisiún* v *Éire (Limistéir chaomhantais speisialta a chosaint)*, C-444/21, EU:C:2023:524, míreanna 147 agus 148 agus an cásdlí dá dtagraítear).

85 Dá bhrí sin, faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, tá na Ballstáit le bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú na ngnáthóg nádúrtha agus ghnáthóga na speiceas a sheachaint sna limistéir chaomhantais speisialta agus chun cur isteach ar na speicis ar ainmníodh na limistéir ina leith a sheachaint, a mhéid a d'fhéadfadh an cur isteach sin a bheith suntasach i bhfianaise na gcuspóirí a leagtar síos leis an Treoir sin. [Aistriúchán neamhoifigiúil]

86 Forchuirtear leis an bhforáil sin oibleagáid ghinearálta ar na Ballstáit bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú gnáthóg agus suaitheadh suntasach ar na speicis ar ainmníodh na limistéir sin ina leith a sheachaint sna limistéir chaomhantais speisialta (breithiúnas an 24 Meitheamh 2021, *an Coimisiún* v *an Spáinn (Meathlú ar limistéar nádúrtha Doñana)*, C-559/19, EU:C:2021:512, mír 153 agus an cásdlí dá dtagraítear).

87 Chun a shuí nár comhlíonadh oibleagáidí faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, ní faoin gCoimisiún atá sé a chinneadh go bhfuil gaolmhaireacht chúise idir gníomhaíocht nó neamhghníomhaíocht an Bhallstáit lena mbaineann agus meathlú nó suaitheadh suntasach a

tharla do na gnáthóga nó do na speicis lena mbaineann. Is leor don institiúid sin a shuíomh go bhfuil dóchúlacht nó riosca ann go mbeidh an gníomh nó an neamhghníomh sin ina chúis le meathlú suntasach nó cur isteach suntasach ar na *gnáthóga nó ar na speicis sin (breithiúnas an* 24 Meitheamh 2021*, an* Coimisiún v *an Spáinn* (*Meathlú ar limistéar nádúrtha Doñana*), C-559/19, EU:C:2021:512, mír 155 agus an cásdlí dá dtagraítear].

88 Ina dhiaidh sin, ba cheart a thabhairt faoi deara, gan dochar d'oibleagáid an Choimisiúin an dualgas cruthúnais atá air a chomhlíonadh, i gceachtar den dá chás, nach bhfuil aon rud *a priori* chun cosc a chur ar an gCoimisiún cinneadh a dhéanamh ag an am céanna nár comhlíonadh forálacha na Treorach sin mar gheall ar an dearcadh a ghlac údaráis Ballstáit maidir le cásanna sonracha, a shainaithnítear go sonrach, agus sáruithe ar na forálacha sin toisc gur ghlac na húdaráis sin cleachtas ginearálta atá contrártha leis na cinn arna nglacadh ag na húdaráis sin, féadfar na cásanna sonracha sin a léiriú sna cásanna sonracha sin (breithiúnas an 29 Meitheamh 2023, *an Coimisiún v Éire (Limistéir chaomhantais speisialta a chosaint)*, C-444/21, EU:C:2023:524, mír 165 agus an cásdlí dá dtagraítear).

89 I gcás inar chuir an Coimisiún dóthain fianaise ar fáil chun a léiriú go bhfuil cleachtas leanúnach forbartha ag údaráis Ballstáit atá contrártha d'fhorálacha treorach, is faoin mBallstát sin atá sé agóid shubstaintiúil agus mhionsonraithe a dhéanamh i gcoinne na sonraí a chuirtear isteach ar an gcaoi sin agus i gcoinne na n-iarmhairtí a eascraíonn as (breithiúnas an 29 Meitheamh 2023, *an Coimisiún* v *Éire (Limistéir chaomhantais speisialta a chosaint)*, C-444/21, EU:C:2023:524, mír 166 agus an cásdlí dá dtagraítear).

90 Ag an am céanna, ag féachaint dá oibleagáid maidir leis an mainneachtain líomhnaithe oibleagáidí a chomhlíonadh a chruthú, ní féidir leis an gCoimisiún, ar an tuiscint go gcáintear an Ballstát lena mbaineann mar gheall ar mhainneachtain ghinearálta agus leanúnach a oibleagáidí faoi dhlí an Aontais a chomhlíonadh, staonadh ón oibleagáid sin fianaise a thabhairt ar aird maidir leis an mainneachtain líomhnaithe oibleagáidí a chomhlíonadh ar bhonn fianaise nithiúil lena léirítear an sárú ar na forálacha sonracha ar a bhfuil sé ag brath agus brath ar thoimhdí nó ar chúiseanna scéimreacha amháin (breithiúnas an 29 Meitheamh 2023, *an Coimisiún* v *Éire (Limistéir chaomhantais speisialta a chosaint)*, C-444/21, EU:C:2023:524, mír 167 agus an cásdlí dá dtagraítear).

91 Ina theannta sin, féadfaidh an Coimisiún a iarraidh ar an gCúirt a chinneadh gur mhainnigh Ballstát a oibleagáidí a chomhlíonadh trí mhainneachtain an toradh atá beartaithe le treoir a bhaint amach (féach, chuige sin, breithiúnais an 10 Aibreán 2003, *an Coimisiún* v *an Ghearmáin*, C-20/01 agus C-28/01, EU:C:2003:220, mír 30, agus an 5 Meán Fómhair 2019, *an Coimisiún* v *an Iodáil (Baictéir Xylella fastidiosa)* C-443/18, EU:C:2019:676, mír 77).

92 Ar deireadh, ba cheart a thabhairt faoi deara, cé go leagtar síos le hAirteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga oibleagáid ghinearálta bearta cosanta iomchuí a dhéanamh chun meathlú gnáthóg a sheachaint, *inter alia*, nach leagtar síos leis an bhforáil sin bearta sonracha a cheanglaítear ar na Ballstáit a ghlacadh agus, dá bhrí sin, go bhfágtar corrlach lánroghnach dóibh agus í á cur i bhfeidhm (féach, chuige sin, breithiúnas an 14 Eanáir 2016, *Grüne Liga Sachsen agus páirtithe eile*, C-399/14, EU:C:2016:10, míreanna 36, 37 agus 40).

93 Leanann sé ó na réamhbharúlacha sin go bhféadfaidh an Coimisiún, nach bhfuil aige ach dlínse chun cinneadh a dhéanamh an iomchuí imeachtaí a thionscnamh mar gheall ar mhainneachtain oibleagáidí faoi Airteagal 258 CFAE a chomhlíonadh, caingean a thabhairt os comhair na Cúirte chun dearbhú a fháil gur mhainnigh Ballstát go córasach agus go leanúnach a oibleagáid

ghinearálta a chomhlíonadh maidir le bearta iomchuí a ghlacadh, i gcomhréir le hAirteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, chun meathlú ar ghnáthóga nádúrtha i limistéir chaomhantais speisialta a sheachaint. I gcás ina gcuireann an Coimisiún i leith an Bhallstáit sin mainneachtain chórasach agus leanúnach den sórt sin oibleagáidí a chomhlíonadh, trína shuíomh go bhfuil dóchúlacht nó riosca ann go dtiocfadh meathlú ar na gnáthóga nádúrtha sin mar thoradh ar mhainneachtain bearta den chineál sin a ghlacadh agus trí chásanna sonracha a leagan amach a léiríonn an mhainneachtain sin, is faoin mBallstát sin atá sé agóid a dhéanamh i gcoinne na n-ábhar dlí agus fíorais a bhfuil an Coimisiún ag brath orthu agus iarmhairt líomhnaithe den sórt sin a bhréagnú.

94 Sa chás seo, áitíonn an Coimisiún gurb ionann mainneachtain Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, ar bhealach ginearálta agus struchtúrach, bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sna limistéir chaomhantais speisialta arna n-ainmniú dóibh a sheachaint agus mainneachtain a hoibleagáid faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh. De réir na hinstitiúide sin, is ann don mhainneachtain sin toisc go gcaillteár achar dromchla suntasach de na cineálacha gnáthóige sin ar láithreáin ina bhfuil siad lonnaithe, arb é is cúis leo féin easpa faireachán shonrach ar na láithreáin sin agus easpa bearta cosanta atá ceangailteach ó thaobh dlí in aghaidh ró-thoirchiú agus baint roimh am na láithreán sin.

95 Ar an gcéad dul síos, maidir leis an maíomh go bhfuil meathlú tagtha ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520, de réir bhrí Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, mar gheall ar chaillteanas achar dromchla suntasach a d'fhulaing na cineálacha gnáthóige sin sna limistéir chaomhantais speisialta sa Ghearmáin, tá sé ráite cheana féin ag an gCúirt, ós rud é gurb é cuspóir na forála sin láithreáin a chosaint ar mheath a d'fhéadfadh a bheith ann, go bhféadfadh sé a bheith riachtanach, chun í a chur chun feidhme, bearta a dhéanamh atá ceaptha damáiste agus suaitheadh seachtrach don duine a chosc agus bearta a dhéanamh chun stop a chur le forbairtí nádúrtha ar dócha go dtiocfaidh meathlú ar stádas caomhantais gnáthóg nádúrtha i limistéir chaomhantais speisialta dá mbarr (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Meitheamh 2023, *an Coimisiún v Éire (Limistéir chaomhantais speisialta a chosaint)*, C-444/21, EU:C:2023:524, míreanna 148 agus 149 agus an cásdlí dá dtagraítear).

96 Thairis sin, ós rud é go bhfuil feidhm ag Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga ar leibhéal an láithreáin agus go gceanglaítear ar na Ballstáit meathlú na ngnáthóg nádúrtha a sheachaint i ngach láithreán, ar meathlú suntasach é a láithreacht, ní féidir meathlú ar láithreán ar leith a chúiteamh le feabhsuithe ar láithreáin eile.

97 Dá bhrí sin, chun a mheas ar sháraigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga go ginearálta agus go struchtúrach, is gá a scrúdú an bhfuil sé suite ag an gCoimisiún, i líon suntasach láithreán atá ionadaíoch ar an mBallstát sin, go bhfuil caillteanais shuntasacha limistéir de chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 ann agus an dóchúlacht gur theip ar an mBallstát sin bearta iomchuí a dhéanamh ba chúis leis an meathlú sin ar na cineálacha gnáthóige sin.

98 Ar an gcéad dul síos, maidir le caillteanas limistéir de chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin, áitíonn an Coimisiún gur léiríodh san anailís a rinneadh chun críocha na gníomhaíochta seo ar bhonn comparáide idir na sonraí a chuir an Ballstát sin isteach in FCS le haghaidh 2006 agus ón FCS is déanaí atá ar fáil agus ó na pleananna bainistíochta le haghaidh na limistéar éagsúil caillteanas suntasach limistéir in 596 láithreán in 2 027 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 agus in 88 láithreán in 295 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6520, arb ionann

an caillteanas sin, sna láithreáin atá i gceist, agus 49.52 % de limistéar chineál gnáthóige 6510 agus 51.07 % de limistéar chineál gnáthóige 6520. De réir na hinstitiúide sin, léiríonn an líon mór láithreán inar tháinig laghdú suntasach ar an limistéar agus dáileadh geografach na láithreán lena mbaineann ar fud na Gearmáine gur forbairt ghinearálta agus struchtúrach é sin.

99 Chun agóid a dhéanamh i gcoinne na measúnuithe sin, áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine go raibh an Coimisiún mícheart brath, chun measúnú a dhéanamh ar na hathruithe sa limistéar, ar na sonraí in FCS do 2006 a bhaineann leis na cineálacha gnáthóige sin, mar gheall ar na hearráidí iontu. Mar sin féin, ba cheart a thabhairt faoi deara, fiú tar éis na hearráidí sin a cheartú, go gcaillteartear limistéar i 81 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 agus i 15 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6520.

100 Ina theannta sin, sonraíonn an Ballstát sin, de réir FCS a cuireadh isteach ó 2006, gur chumhdaigh cineál gnáthóige 6510 thart ar 85 000 heicteár san iomlán agus gur chumhdaigh cineál gnáthóige 6520 níos mó ná 12 000 heicteár san iomlán, cé go dtuairiscíonn an institiúid sin, sna láithreáin a chuir an Coimisiún san áireamh, caillteanais limistéir 18 717,14 heicteár do chineál gnáthóige 6510 agus 1 890.35 heicteár do chineál gnáthóige 6520. Dar leis an mBallstát sin, i ndáiríre, ní raibh sna caillteanais limistéir a tharla sna láithreáin sin, faoi seach, ach 977,44 heicteár agus 110,49 heicteár.

101 Ba cheart a thabhairt faoi deara freisin go n-aithníonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine nach bhfuil sí in ann aon údar ná míniú a thabhairt, maidir le roinnt de na láithreáin a chuir an Coimisiún san áireamh, i gcás caillteanais dromchla arb ionann iad agus thart ar 11 000 heicteár do chineál gnáthóige 6510 agus thart ar 360 heicteár do chineál gnáthóige 6520.

102 Deimhnítear leis na sonraí in Iarscríbhinn B.4 a ghabhann le cosaint an Bhallstáit sin an dearbhú sin a mhéid a léirítear leo, mar a thugann an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i mír 73 dá Thuairim, gurb ionann na ‘caillteanais gan mhíniú’ sin agus 9 853,38 heicteár ar a laghad ar níos mó ná 200 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 agus 249,78 heicteár ar a laghad ar 24 láithreán ina bhfuil cineál gnáthóige 6520.

103 I bhfianaise na dtosca sin, ní mór a mheas go bhfuil caillteanais shuntasacha bunaithe ag an gCoimisiún i réimse na gcineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 i líon suntasach láithreán laistigh de chríoch Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine.

104 Ina dhiaidh sin, maidir leis an gceist an bhfuil na caillteanais limistéir sin ionadaíoch don Bhallstát sin, is leor a thabhairt faoi deara go bhfuil na láithreáin atá i gceist suite, a mhéid a bhaineann le cineál gnáthóige 6510, i ndeich Länder agus, a mhéid a bhaineann le cineál gnáthóige 6520, i gcúig Länder den Bhallstát sin, a bhfuil 16 de Länder aige, lena n-áirítear trí chathair, eadhon Beirlín, Bremen agus Hamburg, a bhfuil stádas Land acu.

105 Ar deireadh, ní mór a lua gur bhunaigh an Coimisiún go leordhóthanach an dóchúlacht gur tharla meathlú ar na cineálacha gnáthóige mar gheall ar mhainneachtain bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú den sórt sin a chosc agus nár chuir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine aon fhianaise ar aghaidh lena bhféadfaí an dóchúlacht sin a chur as an áireamh.

106 Ar an dara dul síos, maidir le hargóint an Choimisiúin gur chuir easpa faireachán sonrach sna limistéir chaomhantais speisialta arna n-ainmniú do chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin le meathlú na gcineálacha gnáthóige sin, ba cheart a mheabhrú, mar is léir ó mhíreanna 92 agus 93 den bhreithiúnas seo, go bhfágann Airteagal 6(2) den Treoir maidir le

Gnáthóga, lena leagtar síos oibleagáid ghinearálta meathlú na ngnáthóg nádúrtha a sheachaint, corrlach lánroghnach ag gach Ballstát maidir lena chur i bhfeidhm agus, go háirithe, i gcás ina gcuireann an Coimisiún i leith Ballstáit gur mhainnigh sé go córasach agus go leanúnach an oibleagáid sin a chomhlíonadh trína shuíomh gur dócha go dtiocfaidh meathlú ar na gnáthóga nádúrtha sin mar thoradh ar a neamhghníomhaíocht, is faoin mBallstát sin atá sé na gnéithe dlíthiúla agus fíorasacha ar a bhfuil an institiúid sin ag brath a fhrisnéis.

107 Sa chás seo, ar an gcéad dul síos, tar éis a shuí gurb ann do chaillteanais shuntasacha ar limistéir de chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 i líon mór láithreán geografach ar chríoch Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, áitíonn an Coimisiún gur léiriú iad na caillteanais sin go mainníonn údaráis inniúla an Bhallstáit sin faireachán rialta a dhéanamh ar stádas caomhantais na gcineálacha gnáthóige sin.

108 Ós rud é, de réir na mínithe a chuir an institiúid sin ar fáil, go bhfuil sé inchreidte gur rannchuidigh easpa faireacháin den sórt sin ó na húdaráis sin le meathlú na gcineálacha gnáthóige sin ar na láithreáin ina bhfuil siad agus a n-athraíonn a stádas caomhantais go diúltach, is faoi Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine atá sé fianaise a thabhairt ar aird atá in ann a léiriú nach bhfuil aon mhainneachtain aici san fhaireachán sonrach ar na láithreáin sin.

109 Ar an dara dul síos, maidir leis an ngearán ón gCoimisiún nach bhfuil aon bhearta faireachais sonracha ann, tugann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine forléargas ginearálta ar an gcóras faireacháin ar leibhéal feidearálach agus ar leibhéal Länder araon agus cur i láthair ar bhearta faireachais sonracha áirithe a d'fhéadfaí a chur i bhfeidhm ar na leibhéil sin. Measann sé, dá bhrí sin, go ndéanann sé faireachán iomchuí ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 ar a chríoch. Mar sin féin, ní mór a lua, sa chomhthéacs sin, nach ndiúltaíonn an Ballstát sin ach go páirteach do mhaímh an Choimisiúin nach bhfuil aon mhapáil bheacht i roinnt Länder a bhaineann leis na láithreáin ina bhfuil na cineálacha gnáthóige sin nó go bhfuil an timthriall mapála rófhada nó go bhfuil an faireachán ar bhail na gcineálacha gnáthóige sin in easnamh nó go ndéantar é trí shampláil amháin nó go gcinntear é trí imeacht.

110 Ba cheart a thabhairt faoi deara, dá bhrí sin, nach bhfuil na bearta faireacháin a chuirtear i bhfeidhm sa Ghearmáin sonrach go leor don láithreán, rialta agus suntasach go meastar iad a bheith iomchuí chun críocha Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga.

111 Ar an tríú dul síos, maidir le hargóint an Choimisiúin go bhfuil meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 sa Ghearmáin fós mar thoradh ar an bhfíoras nár ghlac an Ballstát sin bearta atá ceangailteach ó thaobh dlí i gcoinne ró-leasú agus baint anabaí chun limistéir chaomhantais speisialta a chosaint agus, os a choinne sin, go bhfuil sé i bhfabhar comhaontuithe cosanta conarthacha agus moltaí agus pleananna bainistíochta neamhcheangailteacha, ní mór a thabhairt faoi deara gur comhthuiscint idir na páirtithe gurb é an toradh atá ar ró-leasú agus baint anabaí na láithreán ina bhfuil na cineálacha gnáthóige sin ná go dtagann meathlú orthu, cé go gceanglaítear le hAirteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga ar na Ballstáit bearta a dhéanamh chun meathlú den sórt sin a sheachaint.

112 Maidir le cineál na mbeart sin, áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, ag brath ar mhír 63 de bhreithiúnas an 14 Deireadh Fómhair 2010, an Coimisiún v an Ostair (C-535/07, EU:C:2010:602), nach ndealraíonn sé gur gá toirmisc shonracha a achtú chun an cuspóir sin a bhaint amach agus gur féidir an cuspóir sin a bhaint amach trí chomhaontuithe cosanta lena gceanglaítear oibreoirí na láithreán lena mbaineann agus trí mholtaí agus pleananna bainistíochta neamhcheangailteacha.

113 I ndáil leis sin, chinn an Chúirt nach mór an leibhéal cosanta dá bhforáiltear in Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga, *inter alia*, a chinneadh i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe an láithreáin lena mbaineann (breithiúnas an 12 Meán Fómhair 2024, Elliniki Ornithologiki Etaireia agus páirtithe eile, C-66/23, EU:C:2024:733, mír 43).

114 Dá bhrí sin, a mhéid atá an cuspóir maidir leis na láithreáin a chumhdaítear leis an bhforáil sin a chosaint, mar a meabhraíodh i mír 84 den bhreithiúnas seo, chun na láithreáin sin a chosaint ar mheathlú, ní cheadaítear do Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine ceanglais Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh in éagmais foráil atá ceangailteach ó thaobh dlí lena dtoirmisctear ró-thoirchiú agus baint roimh am na láithreán ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520.

115 Ina theannta sin, cé go bhfuil an Ballstát sin ag brath ar chomhaontuithe cosanta a bheith ann atá ina gceangal ar oibreoirí na láithreán sin, ní shuíonn an Ballstát sin go bhfuil éifeacht ag na comhaontuithe sin ar fhoráil atá ceangailteach ó thaobh dlí lena dtoirmisctear ró-leasú agus baint anabaí ag na láithreáin chéanna.

116 Dá bhrí sin, ós rud é nach ndearna Poblacht Chónaidhme na Gearmáine bearta cosanta atá ceangailteach ó thaobh dlí de i gcoinne ró-thoirchiú agus baint anabaí suíomhanna ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520, sháraigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga.

117 Sna himthosca sin, ní mór a mheas, toisc nach ndearna Poblacht Chónaidhme na Gearmáine bearta iomchuí go ginearálta agus go struchtúrach chun meathlú ar na cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 atá faoi chosaint líonra Natura 2000, dá dtagraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir maidir le Gnáthóga, sna láithreáin atá ainmnithe dóibh a sheachaint, gur mhainnigh sí a hoibleagáidí faoi Airteagal 6(2) den Treoir sin a chomhlíonadh.

An dara gearán, lena n-éilítear gur sáraíodh an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga

– *Argóintí na bpáirtithe*

118 Leis an dara gearán, líomhnaíonn an Coimisiún gur mhainnigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine a hoibleagáidí faoin dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh trí mhainneachtain, ar bhealach ginearálta agus struchtúrach, sonraí nuashonraithe a sheoladh chuici maidir le láithreáin ina bhfuil cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520.

119 Tugann sé faoi deara, in 202 de na 596 shuíomh ina bhfuil cineál gnáthóige 6510 agus in 14 de na 88 suíomh ina bhfuil cineál gnáthóige 6520, nach raibh an FCS deireanach cothrom le dáta, ós rud é nach raibh na torthaí iarbhír iontu maidir le limistéar na gcineálacha gnáthóige sin. Ós rud é go bhfuil deich gcinn de na 16 Länder de Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine i gceist, is easnamh córasach é sin sa nuashonrú ar FCS.

120 Áitíonn an Coimisiún, d'ainneoin nach gceanglaíonn an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga go sainráite ar na Ballstáit sonraí a nuashonraítear go rialta a sholáthar ar achar dromchla gach limistéir chaomhantais speisialta, eascraíonn an oibleagáid sin chun nuashonrú a dhéanamh as léiriú comhthéacsúil agus teileaeolaíoch na forála sin.

121 Deir an institiúid sin gur gá di na sonraí sin a bheith aici chun a áirithiú go gcomhlíonfar na cuspóirí caomhnaithe dá dtagraítear in Airteagal 2 den Treoir maidir le Gnáthóga. Ina theannta sin, meabhraíonn sí nach mór di, i gcomhréir le hAirteagal 9 den Treoir sin, measúnú tréimhsiúil a dhéanamh ar rannchuidiú Natura 2000 leis na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagail 2 agus 3 den Treoir sin a bhaint amach.

122 Ba léir freisin a thábhachtaí atá sé sonraí den sórt sin a nuashonraítear go rialta a sholáthar ó Airteagal 17 den treoir chéanna, lena gceanglaítear ar na Ballstáit tuarascáil a tharraingt suas gach 6 bliana ina sonraítear na bearta a glacadh agus na feabhsuithe a rinneadh ar gach láithreán.

123 Cuireann an Coimisiún in iúl nach n-áiritheofaí go leordhóthanach le léiriú ar an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga nach gceanglaítear leis an bhforáil sin ach an 'chéad' tarchur sonraí amháin go mbainfí amach na cuspóirí caomhnaithe, ós rud é go ndéanfaí athruithe leanúnacha ar limistéir chaomhantais speisialta agus ar chineálacha gnáthóige speisialta.

124 Cuireann an institiúid sin in iúl freisin gur ghlac sí, i gCinneadh Cur Chun Feidhme 2011/484, FCS atá i bhfeidhm faoi láthair chun sonraí a bhaineann le láithreáin Natura 2000 a tharchur agus go luaitear go sainráite in aithris 4 den chinneadh cur chun feidhme sin go gcaithfear an oibleagáid sin a thabhairt cothrom le dáta go rialta trína shonrú 'nach mór ábhar fhoirm chaighdeánach sonraí Natura 2000 a thabhairt cothrom le dáta go rialta ar bhonn na faisnéise is fearr atá ar fáil do gach láithreán den líonra, chun cur ar chumas an Choimisiúin a ról comhordúcháin a chomhlíonadh'.

125 Ar deireadh, tugann an Coimisiún dá aire go n-aithníonn formhór na mBallstát gur gá FCS a thabhairt cothrom le dáta go leanúnach agus sonraí a thugtar cothrom le dáta go bliantúil a sholáthar dó.

126 Áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine gur cheart diúltú don ghearán.

127 Cuireann sí in iúl go bhfuil oibleagáid ar na Ballstáit sa dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga gan faisnéis mhionsonraithe a chur in iúl ach uair amháin maidir le ceantair a bhfuil tábhacht Chomhphobail leo, ach nach bhfuil oibleagáid orthu na sonraí sin a thabhairt cothrom le dáta.

128 Ina theannta sin, is é an léirmhíniú córasacha bheadh ann ná an léiriú litriúil sin, ós rud é go mbaineann Airteagal 4 leis an nós imeachta maidir le láithreáin a thuairisciú agus liostaí láithreán a bhfuil tábhacht Chomhphobail leo a tharraingt suas agus ní leis an malartú faisnéise ina dhiaidh sin leis an gCoimisiún, agus an malartú sin, thairis sin, á rialú ag na forálacha a leagtar amach sa roinn a leanas den Treoir sin, dar teideal 'Faisnéis', agus go háirithe in Airteagal 17 di.

129 Tugann an Ballstát sin faoi deara, dá mba mhian le reachtas an Aontais oibleagáid a fhorchur maidir le nuashonrú rialta, go ndéanfadh sé foráil shainráite maidir leis sin, mar a rinne sé maidir leis an oibleagáid, a leagtar amach in Airteagal 17 den Treoir maidir le Gnáthóga, tuarascáil a tharraingt suas gach 6 bliana maidir le cur i bhfeidhm na bhforálacha arna nglacadh faoin Treoir sin

130 Áitíonn Poblacht Chónaidhme na Gearmáine go leanann easpa oibleagáide den sórt sin sonraí a nuashonrú freisin as na nótaí míniúcháin san Iarscríbhinn a ghabhann le Cinneadh Cur Chun Feidhme 2011/484, ós rud é nach ndéanann na nótaí sin ach ‘spreagadh láidir’ a thabhairt do na Ballstáit an doiciméadacht a bhailítear in FCS a nuashonrú ‘minic go leor’ agus ‘i bhfianaise na faisnéise is fearr atá ar fáil’, gan nuashonruithe iomlána rialta a éileamh.

– *Measúnú na Cúirte Breithiúnais*

131 Is léir ón gcéad abairt den dara fomhír d’Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga go ndéanfar an liosta láithreán a léiríonn na cineálacha gnáthóige nádúrtha in Iarscríbhinn I agus na speicis dhúchasacha in Iarscríbhinn II a óstálann siad ‘a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún, laistigh de 3 bliana ón bhfógra faoin treoir sin, mar aon leis an bhfaisnéis ar gach láithreán’.

132 De réir na forála sin, ceanglaítear ar na Ballstáit, *inter alia*, liosta na láithreán geografach agus an fhaisnéis a bhaineann leis na láithreáin sin a chur in iúl, laistigh de thréimhse shonraithe, eadhon laistigh de 3 bliana ó fhógra a thabhairt faoin Treoir sin. Dá bhrí sin, agus mar a thugann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine faoi deara, is léir go mbaineann na téarmaí sin le cumarsáid aonair faisnéise.

133 Ní mór a mheas, dá bhrí sin, nach leanann sé ó fhoclaíocht an dara fomhír d’Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga go gceanglaítear ar na Ballstáit, tar éis dóibh na sonraí dá bhforáiltear san fhoráil sin a tharchur, iad a thabhairt cothrom le dáta go rialta.

134 Leis an anailís chomhthéacsúil ar an bhforáil sin, ní cheadaítear léiriú difriúil a ghlacadh.

135 Ar an gcéad dul síos, tá céimeanna éagsúla sa nós imeachta lena rialaítear ainmniú láithreán mar ‘limistéir chaomhantais speisialta’, dá bhforáiltear in Airteagal 4 den Treoir maidir le Gnáthóga.

136 Dá bhrí sin, ar an gcéad dul síos, i gcomhréir le hAirteagal 4(1) den Treoir sin, tá gach Ballstát, *inter alia*, le liosta láithreán a mholadh lena léirítear na cineálacha gnáthóige nádúrtha a óstálann siad agus leis an liosta sin agus faisnéis éagsúil a bhaineann leis na láithreáin sin a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún. Ina dhiaidh sin, faoi Airteagal 4(2) den Treoir sin, tarraingeoidh an Coimisiún suas, ar bhonn na liostaí arna gcur isteach ag na Ballstáit, liosta láithreán a roghnaíodh mar ‘láithreáin a bhfuil tábhacht Chomhphobail leo’. Ar deireadh, de réir Airteagal 4(4) den Treoir sin, a luaithe a roghnófar láithreán a bhfuil tábhacht Chomhphobail leis, déanfaidh an Ballstát lena mbaineann é a ainmniú mar ‘limistéar caomhantais speisialta’.

137 Dá bhrí sin, ní rialaítear leis an dara fomhír d’Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga ach an chéad chéim den nós imeachta nach mór do na Ballstáit agus don Choimisiún a leanúint chun limistéir chaomhantais speisialta a ainmniú i gceart.

138 Ar an dara dul síos, cé gur fíor, mar a thugann an Coimisiún faoi deara, go leanann oibleagáid na sonraí a thabhairt cothrom le dáta go rialta as Airteagal 17 den Treoir sin, a mhéid a chuireann sé de cheangal ar na Ballstáit tuarascáil a tharraingt suas gach 6 bliana nach mór dóibh, *inter alia*, na bearta arna ndéanamh ar an leibhéal náisiúnta agus éifeachtaí na mbeart sin ar stádas caomhnaithe gach láithreáin a shonrú inti, níl aon tagairt in Airteagal 17 d’Airteagal 4 den Treoir maidir le Gnáthóga nó, ar bhonn níos ginearálta, níl aon rud i bhfabhar léiriú ar an dara fomhír d’Airteagal 4(1) den Treoir sin lena gcuirtear de cheangal ar na Ballstáit sonraí arna dtabhairt cothrom le dáta go rialta a sholáthar maidir le limistéir chaomhantais speisialta.

139 Maidir leis na cuspóirí caomhnaithe dá dtagraítear in Airteagail 2 agus 3 den Treoir maidir le Gnáthóga, ba cheart a mheabhrú, i gcomhréir le hAirteagal 9 den Treoir sin, go ndéanann an Coimisiún measúnú tréimhsiúil ar rannchuidiú Natura 2000 leis na cuspóirí sin a bhaint amach. Chuige sin, i gcomhréir leis an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir sin, ghlac an institiúid sin Cinneadh Cur Chun Feidhme 2011/484, ina luaitear in aithris 4 nach mór ábhar FCS Natura 2000 a thabhairt cothrom le dáta go rialta ar bhonn na faisnéise is fearr atá ar fáil do gach suíomh den líonra.

140 Mar sin féin, mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i mír 98 dá Thuairim, fiú dá bhféadfaí oibleagáid ar na Ballstáit sonraí gach láithreáin a aicmítear mar limistéar caomhantais speisialta a thabhairt cothrom le dáta go rialta a thuiscint ó Airteagal 9 den Treoir maidir le Gnáthóga, ní leanfadh oibleagáid den sórt sin ón dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir sin.

141 Mar sin féin, ní féidir leis an léiriú ar fhoráil i bhfianaise a cuspóra a bheith mar thoradh ar fhoclaíocht shoiléir bheacht na forála sin a bhaint de gach éifeachtacht (féach, chuige sin, breithiúnais an 22 Márta 2007, *an Coimisiún* v *an Bheilg*, C-437/04, EU:C:2007:178, mír 56, agus an 20 Meán Fómhair 2022, *VD agus SR*, C-339/20 agus C-397/20, EU:C:2022:703, mír 71).

142 Ina theannta sin, ní bhaineann an fíoras, a líomhain an Coimisiún, go n-aithníonn formhór na mBallstát an gá atá le FCS a thabhairt cothrom le dáta go leanúnach le léiriú an dara fomhír d'Airteagal 4(1) den Treoir maidir le Gnáthóga. I ndáil leis sin, mar a chuireann Poblacht Chónaidhme na Gearmáine in iúl, is féidir a mheas, dá mbeadh sé beartaithe ag reachtas an Aontais, leis an bhforáil sin, oibleagáid a fhorchur í a thabhairt cothrom le dáta go rialta, go bhforálfadh sé go sainráite di.

143 Dá bhrí sin, ní mór diúltú don dara gearán.

144 I bhfianaise na mbreithnithe uile roimhe seo, ní mór a mheas gur mhainnigh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine a hoibleagáidí faoi Airteagal 6(2) den Treoir maidir le Gnáthóga a chomhlíonadh trí mhainneachtain go ginearálta agus go struchtúrach bearta iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar na cineálacha gnáthóige 6510 agus 6520 atá faoi chosaint líonra Natura 2000, dá dtagraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir sin, a sheachaint sna láithreáin atá ainmnithe dóibh.

145 Diúltaítear don chuid eile den chaingean.

Maidir leis na costais

146 Faoi Airteagal 138(3) de na Rialacha Nós Imeachta, i gcás go n-éiríonn le gach páirtí i roinnt de na pointí agus go dteipfidh orthu i roinnt eile, íocfaidh gach páirtí a chostais féin. Ós rud é nár éirigh leis an gCoimisiún agus le Poblacht Chónaidhme na Gearmáine araon maidir le ceann éilimh amháin nó níos mó, ní mór a ordú dóibh a gcostais féin a íoc.

Ar na forais sin, dearbhaíonn agus rialaíonn an Chúirt (an Tríú Dlísheomra) mar seo a leanas:

1. **Níor chomhlíon Poblacht Chónaidhme na Gearmáine a hoibleagáidí faoi Airteagal 6(2) de Threoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú, arna leasú le Treoir 2013/17/AE ón gComhairle an 13 Bealtaine 2013, trí mhainneachtain, go ginearálta agus go struchtúrach, bearta**

iomchuí a dhéanamh chun meathlú ar chineálacha gnáthóige 6510 (móinéir féir thirime ísealchríche) agus 6520 (móinéir shléibhe féir thirim) atá faoi chosaint líonra Natura 2000, dá dtagraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 92/43, arna leasú, sna láithreáin atá ainmnithe dóibh;

2. **Diúltaítear don chuid eile den chaingean.**

3. **Ordaítear don Choimisiún Eorpach agus do Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine a gcostais féin a íoc.**

Sínithe